

JUSTITSMINISTERIET

Justitsministeren

MF Aki-Matilda Høegh-Dam

Dato: - 8 NOV. 2019
Dok.: 1251305

Kære Aki-Matilda

Først og fremmest vil jeg gerne sige, at jeg sætter stor pris på, at du tog dig tid til at mødes den 23. september 2019, hvor vi fik drøftet nogle af de mange vigtige sager på justitsområdet i Grønland.

Under vores møde aftalte vi, at jeg ville vende tilbage med en skriftlig redegørelse for beslutningen om at udskifte tre af de fire nuværende politikuttere i Grønland med fem hurtiggående fartøjer. På den baggrund vedlægger jeg en skriftlig redegørelse fra Rigspolitiet, hvori der redegøres nærmere for beslutningen og de forhold omkring de nye fartøjer, som du nævnte under vores møde, herunder fartøjernes muligheder for at bugsere skibe og sejle i isfyldt farvand.

Som det fremgår af redegørelsen, er beslutningen om at udskifte tre af de fire nuværende politikuttere med fem hurtiggående fartøjer, truffet af Grønlands Politi ud fra en politifaglig vurdering af en række operative hensyn, hvor særligt hensynet til at kunne nå hurtigt frem til de grønlandske bygder og nødstedte til søs er vægtet højt.

Jeg håber, at redegørelsen besvarer dine spørgsmål, og jeg ser frem til et godt samarbejde.

Med venlig hilsen

Nick Hækkerup

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

KONCERNSTYRING
Økonomisekretariatet

Polititorvet 14
1780 København V

Telefon: 4174 7429

Skriftlig redegørelse for beslutningen om at udskifte tre af de fire nuværende politikuttere i Grønland med fem hurtiggående fartøjer

Justitsministeriet har ved e-mail af 24. september 2019 anmodet Rigspolitiet om en skriftlig redegørelse for beslutningen om at udskifte tre af de fire nuværende politikuttere i Grønland med fem hurtiggående fartøjer. Grønlands Politi har bidraget til redegørelsen.

A. Baggrund for beslutningen om at udskifte tre af de fire nuværende politikuttere i Grønland med fem hurtiggående fartøjer

Grønlands Politi igangsatte i 2016 en analyse af politikredsens maritime opgaver og flådeberedskab. Grønlands Politi bestilte i den forbindelse en undersøgelse af mulighederne for modernisering af politiets flåde i Grønland hos OSK-ShipTech A/S, der er rådgivende skibsingeniører. OSK-ShipTech A/S har i forbindelse med undersøgelsen foretaget en markedsafdækning, beskrevet den forventede økonomi i en modernisering af flåden og foretaget vurderinger til brug for drøftelser af en optimal flådesammensætning i Grønlands Politi.

Grønlands Politi fremhæver udfordringer med en flåde bestående af de nuværende fire politikuttere. Flåden har i dag en lang responstid, hvilket begrænser den operative anvendelighed i de tilfælde, hvor der er behov for hurtig indgriben. Hastighed er i langt de fleste tilfælde afgørende, når politiet rykker ud til søs. Det gælder ikke mindst i relation til at kunne nå hurtigt frem til de grønlandske bygder og nødstedte til søs, hvor fartøjernes hastighed kan have betydning for spørgsmålet om liv eller død. Grønlands Politi vægter det ligeledes tungt at kunne komme hurtigere frem til kollegaer i omkringliggende bygder. Grønlands Politi vurderer derfor, at det er væsentligt at få forbedret Grønlands Politis responstid til søs. Analysen peger også på, at flådens driftsomkostninger er uforholdsmæssigt høje, bl.a. grundet politikutternes alder samt høje udgifter til brændstof ligesom der er udfordringer med at rekruttere og fastholde personale, der er tilstrækkeligt uddannet til at anvende flåden. Politikutterne må kun sejle med passagerer, når der er fuld besætning med den rette uddannelse. Aktuelt har Grønlands Politi så store vanskeligheder med at rekruttere personale til én af politikutterne, at denne er

"grounded" af hensyn til personalemangel og derfor kun kan benyttes i nødstilfælde.

Side 2

På grund af ovenstående udfordringer ved de nuværende fire politikuttere har Grønlands Politi ofte været nødt til at chartre private skibe. Grønlands Politi anser det for uhensigtsmæssigt i så høj grad at være afhængig af muligheden for at chartre skibe af private, hvorfor Grønlands Politi også af den grund ønsker at modernisere kredsens flåde.

Udskiftningen af tre af fire politikuttere med fem nye, hurtiggående fartøjer har først og fremmest den fordel, at flådens operative anvendelighed forbedres. De nye hurtiggående fartøjer vil kunne sejle markant hurtigere end de nuværende politikuttere. De nye fartøjer vil dermed øge muligheden for hurtigt at kunne komme med forstærkninger til omkringliggende byer og bygder i tilfælde af skyderier eller andre nødsituationer, ligesom responstiden til havs vil blive markant forbedret. De nye fartøjer kan desuden bruges til sejladskontrol af både, hvor der f.eks. er mistanke om sejlads i spirituspåvirket tilstand. De nuværende politikuttere har ikke givet mulighed for at standse og kontrollere mange af disse både, da de sejler markant stærkere end politikutterne. Derudover kan de nye fartøjer også anvendes som mobile "politistationer" i forbindelse med bygdebesøg og lignende, hvilket Grønlands Politi også ser som en stor operativ fordel.

Ved at skifte til de mindre, mere agile og hurtigere fartøjer opnås endvidere den fordel, at der kan placeres et fartøj på Grønlands østkyst, i Tasiilaq, hvor der ikke tidligere har været stationeret en politikutter eller redningshelikopter. De nye fartøjer er således udtryk for en væsentlig opnormering af eftersøgnings- og redningsberedskabet (SAR-beredskabet) i Grønland.

De nye fartøjer kræver mindre bemanning og færre krav til uddannelse af bemanningen, end politikutterne kræver. Dette forventes i rekrutteringsøjemed at forøge ansøgerfeltet samt mindske personaleomkostningerne, hvilket Grønlands Politi også forventer vil mindske behovet for at chartre skibe af private.

Grønlands Politi kan ikke udelukke, at der kan opstå situationer, hvor en af de nuværende politikuttere vil kunne løse en opgave, som et af de nye fartøjer ikke vil kunne løse. En af ulemperne forbundet med udskiftningen af politikutterne er, at de nye hurtiggående fartøjer grundet deres mindre størrelse har en begrænset kapacitet til at modstå høj søgang og sejle i isfyldt farvand. Grønlands Politi understreger i den forbindelse, at det er meget sjældent, at de nuværende politikuttere har været indsat i en SAR-operation, hvor det har været nødvendigt at sejle i is, som de nye fartøjer ikke vil kunne besejle. Skulle det ske, er der fortsat mulighed for at chartre private skibe eller trække på helikoptere, fly eller skibe fra Arktisk Kommando.

De nye fartøjer kan desuden i mindre grad end de nuværende politikuttere foretage en bugseringsopgave i meget store bølger, hvor et nødstedt fartøj skal slæbes væk

fra et rev eller en klippekyst. Herudover er størrelsen på det nødstedte skib en relevant faktor i forhold til bugseringsopgaver, da de nye fartøjer i mindre grad kan foretage bugsering af større skibe. Grønlands Politi påpeger dog i den forbindelse, at en sådan situation sjældent forekommer, og at nødstedte personer i så fald fortsat vil kunne undsættes, eksempelvis med redningshelikopter. Det skal hertil bemærkes, at Grønlands Politi opererer i de kystnære områder, og at det er Arktisk Kommando, der har ansvaret for SAR-operationer længere til havs. Det skal endvidere bemærkes, at politikutterne ikke er redningsfartøjer. Dette skyldes, at de kun har én hovedmotor, hvorimod godkendte redningsfartøjer skal have to uafhængige hovedmotorer, således at bådene kan sejle, selvom én hovedmotor sætter ud. Dette tages der højde for med de nye fartøjer, som vil have to uafhængige motorer.

Grønlands Politi skelner generelt mellem nødsituationer for personel (menneskeliv) og risiko for materielskade på skibe. Grønlands Politi anser bugsering som værende et spørgsmål om at bringe et skib (materiel) til reparation, på lavt vand eller lignende, og dermed ikke som en nødsituation for personel.

Bugsering af skibe er som udgangspunkt en opgave, som civile forretningsdrivende tilbyder mod betaling. Grønlands Politi er derfor tilbageholdende for at bistå i sådanne situationer, da det kan skævvride markedet, ligesom der kan ske materielskade i forbindelse med sådanne bugseringer. Grønlands Politi bistår indimellem, hvis der har været risiko for at et skib ellers ville synke, og hvis ikke andre har haft mulighed for at bistå. Arktisk Kommando bistår efter samme afvejning og overlader så vidt muligt også denne opgave til civile virksomheder.

Det kan ikke udelukkes, at der i fremtiden vil være skibe, der ikke kan bugseres af de nye hurtiggående fartøjer. Grønlands Politi oplyser, at man de seneste fire år har foretaget i alt seks bugseringer af henholdsvis én gummibåd, én motorbåd, én yacht og tre joller. Grønlands Politi vurderer, at de nye hurtiggående fartøjer ville kunne have foretaget fem af seks bugseringer, altså alle på nær yachten. Denne yacht var en ren bugseringsopgave, hvor der ikke var liv i fare. Fremover vil Grønlands Politi med de nye fartøjer kunne foretage bugsering af mindre lystbåde ud fra ovenstående afvejn timer. Derudover vil Grønlands Politi med den tilbageværende politikutter fortsat kunne bugserer lidt større skibe.

I Grønlands Politis beslutning om at udskifte tre af de nuværende fire politikuttere i Grønland med fem hurtiggående fartøjer er der lagt størst vægt på at øge flådens operative anvendelighed, herunder hensynet til at kunne redde flest mulige menneskeliv og kunne komme hurtigst muligt ud til bygder og byer i nødssituationer.

Offentligheden er ikke blevet inddraget i beslutningen om at udskifte tre af de fire nuværende politikuttere med fem hurtiggående fartøjer, da beslutningen er truffet

ud fra en politifaglig vurdering af de operative hensyn, hvilket også efterfølgende er kommunikeret til offentligheden.

Side 4

B. Beskrivelse af den nye politiflåde

Den nye politiflåde kommer til at bestå af fire hurtiggående fartøjer på ca. 40-50 fod, der forventes at blive placeret i henholdsvis Qaqortoq, Nuuk, Sisimiut og Aasiaat, samt et mindre hurtiggående fartøj på ca. 25-30 fod, der forventes at blive placeret i Tasiilaq. Disse fartøjer suppleres af den ene politikutter, der forventes bibeholdt. Den tilbageværende politikutter vil formentligt få basehavn i Nuuk og forventes at skulle besejle Vestgrønland – primært strækningen mellem Nanortalik-Upernavik.

De fire nye hurtiggående fartøjer på ca. 40-50 fod skal kunne rumme 12 personer inkl. faste sæder til brug for hurtig sejlads, høj fart samt øvrige vilkår, der fordrer at besætning og passagerer er fastspændt under sejlads. Der skal være plads til redningsudstyr samt relevant politimateriel i øvrigt. Der skal endvidere være plads til en redningsbåd/gummibåd, som f.eks. kan benyttes ved indsejling på lavt vand, svært fremkommelige steder, eller redningsmanøvre fra eget skib.

Det mindre fartøj på ca. 25-30 fod, der forventes placeret i Tasiilaq, skal kunne rumme 4-5 personer inkl. faste sæder til brug for hurtig sejlads, høj fart samt øvrige vilkår, der fordrer at besætning og passagerer er fastspændt under sejlads. Der vælges et mindre fartøj i Tasiilaq, da Grønlands Politi for at undgå materielskade skal have mulighed for at trække fartøjet op af og til. Fartøjet skal derfor være højst 30 fod, da det skal kunne håndteres via bil og bådtrailer, således at politiet ikke er afhængig af den eksisterende kran, som kan være vanskelig at få adgang til. Det skyldes de vejrmæssige forhold på Grønlands østkyst, herunder særligt de stærke vinde, der blæser ned fra indlandsisen (Piteraqa), der er så kraftige, at de kan ødelægge skibe, der ligger i vandet. Dette er et vejrphænomen, der ofte kan varsles 24 timer før. Grønlands Politi oplyser, at skibe meget sjældent vil sejle ud i en Piteraqa, ligesom en redningshelikopter vil have vanskeligt ved at flyve i så kraftige vindstød.

C. De personalemæssige konsekvenser

Den tilbageværende politikutter vil blive bemanded som i dag, mens de nye fartøjer vil blive bemanded med maritimt personale, ligeledes ud fra den bemandingsfastsættelse, som Søfartsstyrelsen kræver. Grønlands Politi forventer på et helt foreløbigt grundlag, at der vil ske en mindre reduktion af antallet af besætningsmedlemmer i den samlede flåde. Det nøjagtige omfang heraf er dog fortsat forbundet med betydelig usikkerhed.

Grønlands Politi vil i videst mulig omfang hjælpe eventuelt afskediget personale videre. Dette kan f.eks. ske ved at Grønlands Politi sætter møder op med de større rederiers HR-afdelinger, som efterspørger personale. Da besætningsmedlemmerne på politikutterne er uddannede søfolk og ikke er politiuddannede, vil Grønlands Politi ikke have andre jobalternativer internt i politiet. De eventuelle frigivne midler vil blive i Grønlands Politi og vil kunne bruges til andre formål.

D. Status på udbuddet af de nye fartøjer

Grønlands Politi oplyser, at der er indgået en kontrakt med Valling Ships Solutions ApS vedr. konsulentbistand til den tekniske del af udbudsprocessen, herunder kravspecifikation, besigtigelse og levering. De første workshops med henblik på udarbejdelse af kravspecifikation blev afholdt i uge 36, hvor politifolk og besætningsmedlemmer havde lejlighed til at komme med input og ønsker til de nye politifartøjer.

Det er ambitionen, at udbudsmaterialet kan være klar til januar 2020, og at udbuddet iværksættes umiddelbart derefter. Tidspunktet for levering af de nye fartøjer vil afhænge af det endelige typevalg, men vil formentlig påbegynde primo 2021.

